

การเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด

The Career Diamond Model

ENHANCEMENT OF PERSONAL CAREER ASSETS OF STUDENTS THROUGH GROUP COUNSELING BASED ON THE CAREER DIAMOND MODEL

วิภาวรรณ โคมมา¹ พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์² ครรชิต แสนอุบล³

Wipawan Kogma¹, Patcharapom Srisawat², Kanchit Saenubol³

Corresponding author, e-mail: klang.guidance@gmail.com

Received: May 13, 2020; Revised: June 5, 2020; Accepted: June 10, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model และ 3) เพื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model และนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มสหวิทยาเขตทุ่งเขาหลวง ตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 269 คน กลุ่มที่ 2 คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีคะแนน T-Score ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่าจากกลุ่มตัวอย่างข้อที่ 1 จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายได้จำนวน 16 คน โดยการจับฉลากโรงเรียนได้โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒ เป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล และโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัยพบว่า 1) จากการศึกษาระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีทุนทางอาชีพด้านความสนใจในอาชีพ 3 ระดับแรก ได้แก่ ความสนใจในกลุ่มอาชีพด้านการให้บริการทางสุขภาพ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และด้านสังคมศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนทุนทางอาชีพด้านทักษะด้านอาชีพ 3 ระดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ทักษะด้านการให้บริการทางการศึกษา ด้านบริหารจัดการ วิสาหกิจ การขาย การขนส่ง และด้านจักรกล ตามลำดับ และทุนทางอาชีพด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ 3 ระดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์ด้านการให้บริการทางการศึกษา และด้านการให้บริการทางกฎหมาย ตามลำดับ 2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model ทุกคนมีทุนทางอาชีพทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความสนใจในอาชีพทักษะด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ

¹นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาศรีนครินทรวิโรฒ

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาศรีนครินทรวิโรฒ

³อาจารย์ ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาศรีนครินทรวิโรฒ

มีความสอดคล้องกันมากกว่าก่อนการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ และ 3) นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพทุกคนมีทุนทางอาชีพสอดคล้องกันมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ ตามแนวคิด The Career Diamond Model

คำสำคัญ: ทุนทางอาชีพ การให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ABSTRACT

This purposes of this research were as follows: 1) to study the career asset levels of Mathayomsuksa Four students (Grade 10); 2) to compare the career assets of the students before and after participating in a career counseling group; and 3) to compare the career assets of students who did or did not participate in the career counseling group. The sample group was divided into two groups, namely: Group One included 269 students in Mathayomsuksa Four (Grade 10), in East Bangkok Consortium, affiliated with the Secondary Educational Service Area Office Two; and Group Two consisted of 16 Mathayomsuksa Four students (Grade 10) with a T-Score from T34 and lower in accordance with Group One by drawing and Nawamintrachinuthit Satriwittaya Two School was selected, with 8 students in the experimental group and another 8 students in the control group. The instrument used in this study consisted of a personal career asset scale and career counseling program for enhancing career assets. The data were analyzed in terms of mean and standard deviation.

The findings revealed the following: 1) according to the study of the career asset levels of Mathayomsuksa Four students (Grade 10), found that students with career assets in terms of career interest were interested Health Service, Science, Mathematics, Computers, and Social Science, respectively. As for the career skill assets, the first three careers included Educational Services, Management, Enterprise, Trade, Transportation, and Mechanism, respectively. In addition, career assets in terms of personality were related to the first three careers of the sample groups: Fine Arts, Literature, Creative Work, Educational Services, and Legal Services, respectively; 2) the experimental group participated in the career counseling group based on the Diamond Career Model, all with career assets in three aspects: career interest, career skills, and personality related to the profession and was more consistent than before participation in the career counseling group; 3) the experimental group had more consistent career assets than the control group, who did not participate in the career counseling group.

Keywords: Career Asset, Counseling Group Based on The Career Diamond Model

บทนำ

สภาพสังคมปัจจุบัน ภาวะเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ มีผลผลักดันให้บุคคลต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด ในลักษณะต่าง ๆ การมีงานทำจึงถือว่าเป็นปัจจัยที่ 5 ของมนุษย์ ประเด็นสำคัญเนื่องจากโดยทั่วไปแล้วการที่

บุคคลว่าเรียนมาตลอดชีวิตตั้งแต่เด็กถึงวัยผู้ใหญ่ก็เพื่อจะได้ทำงาน แต่บุคคลนั้น ๆ ไม่พึงพอใจกับงานที่ทำ จึงไม่อาจทุ่มเทความสามารถในงานนั้นได้อย่างเต็มที่ส่งผลให้เสียประโยชน์แก่หน่วยงานและสุขภาพจิตของบุคคล

นอกจากนี้ความไม่พอใจในงานอาชีพเป็นสิ่งที่น่าเป็นห่วงในแง่ของสังคมส่วนรวม ทำให้เกิดการสูญเสียของการศึกษาเนื่องจาก บัณฑิตแต่ละคนกว่าจะสำเร็จการศึกษาออกมาได้นั้น รัฐต้องลงทุนไปมหาศาลหากไม่ได้รับการวางแผนการทำงานและอาชีพ ไม่มีความเหมาะสมกับบุคคลทั้งด้านบุคลิกภาพและลักษณะของงานที่ทำ หรือมีการเปลี่ยนงานไปตลอดจึงกลายเป็นปัญหาที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งในสังคมที่กำลังพัฒนาบุคคลควรได้เรียนในแขนงวิชาที่ตนประกอบอาชีพได้และต้องทำงานอย่างมีความสุข ดังนั้นการแนะแนวอาชีพจึงต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยป้องกัน และแก้ไขปัญหา ให้บุคคลเกิดความกระจ่างในทิศทางการเลือกอาชีพของเขา เพื่อให้ตรงกับความถนัด ความสนใจของเขาให้มากที่สุด (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2552)

จากข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี (2556-2560) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาปีละประมาณ 300,000 คน และข้อมูลการจ้างงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุว่าในเดือนพฤษภาคม 2561 ยอดผู้ที่ตกงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามากถึง 170,900 คนนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผู้เพิ่งผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา และอีกส่วนหนึ่งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาเดิม ซึ่งในภาพรวมการไม่มีงานทำมีหลายสาเหตุ เช่น การเลือกเรียนในสายที่ไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน แต่เป็นการเลือกตามกระแส ค่านิยม หรือเรียนตามเพื่อน ทำให้เกิดปัญหาตกงาน หรือทำงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียน หรือทำงานต่ำกว่าวุฒิการศึกษา ผู้ที่เพิ่งผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาบางส่วนยังไม่ประสงค์จะหางานทำ เนื่องจากอยู่ในช่วงการตัดสินใจที่จะศึกษาต่อหรือพักผ่อนตามภูมิลำเนา ผู้ที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาบางส่วนมีเพียงความต้องการใบรับรองคุณวุฒิเท่านั้น เพราะครอบครัวมีธุรกิจหรืออาชีพที่ต้องการให้บุตรหลานสานต่อ รวมถึงเป็นผู้ที่ลาออกจากราชการเดิม และต้องการเปลี่ยนงานใหม่เพื่อหาประสบการณ์ในการทำงาน (กระทรวงแรงงาน. 2561)

ทุนทางอาชีพ (Personal Career Assets) เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่จะช่วยในการวางแผนการเลือกงานหรือการเลือกอาชีพและการเลือกสาขาวิชาเรียนหรือศึกษาเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งประกอบไปด้วย ความสนใจในอาชีพ, ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ เพื่อช่วยในการวางแผนอาชีพและทุนทางอาชีพ จะช่วยให้นักเรียนได้ทราบว่า เขาสามารถทำอะไรได้ และสิ่งที่เขาต้องการประสบความสำเร็จคืออะไร และทุนทางอาชีพที่มีอยู่สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาเพื่อการประกอบอาชีพและความก้าวหน้าในการทำงาน ดังนั้นการเตรียมความพร้อมด้านทุนทางอาชีพของบุคคลเป็นกระบวนการที่สำคัญและเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง ที่บุคคลจะเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อให้ตรงกับทุนทางอาชีพของบุคคล

ผู้วิจัยสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับการเลือกอาชีพหรือเลือกสาขาวิชาที่จะเรียนหรือศึกษาต่อของนักเรียน อายุประมาณ 16-18 ปี โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสตรีวิทยา ๒ จำนวน 40 คน โดยการสัมภาษณ์และให้ทำแบบทดสอบบุคลิกภาพและความสนใจในอาชีพของฮอลแลนด์ ผลการสัมภาษณ์และให้ทำแบบทดสอบบุคลิกภาพและความสนใจในอาชีพ ร้อยละ 65 ของนักเรียน ตอบว่าไม่ตรงกับบุคลิกภาพและความสนใจของตนเอง ผลการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่าปัญหาของนักเรียนคือ การเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อ นั้น นักเรียนยังไม่แน่ใจว่า ตนเองมีความสนใจ มีความสามารถ ความถนัด และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพมีลักษณะอย่างไรถึงเหมาะสมกับอาชีพผู้วิจัยเลือกใช้การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model ทั้งนี้เพราะการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือบุคคลเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน โดยตามแนวคิด The Career Diamond Model ที่ได้กล่าวไว้ว่าบริการการให้คำปรึกษาทางอาชีพเป็น

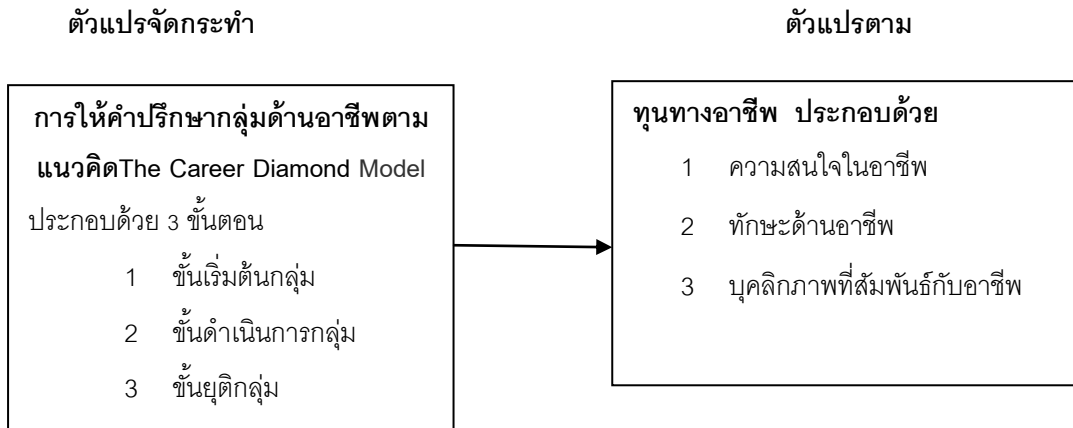
กระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้มีการพัฒนายอมรับและผสมผสานส่วนที่เป็นบุคลิกของตนเองกับบทบาทในโลกของงานอาชีพ และทดสอบภาพพจน์ของตนเองกับสภาพความเป็นจริงของสิ่งแวดล้อมภายนอก เพื่อนำมาซึ่งความพึงพอใจสู่ตนและสู่สังคม สอดคล้องกับ (Andersen & Vandehe. 2011) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพว่าเป็นกระบวนการในการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ และจะเป็นกระจุกสะท้อนถึงแนวทางในการพัฒนาด้านอาชีพ รวมไปถึงยังสะท้อนถึงการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพได้อีกด้วย ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจใช้แนวคิดและเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ ตามแนวคิด The Career Diamond Model เพื่อการเสริมสร้างทุนทางอาชีพในแต่ละองค์ประกอบของทุนทางอาชีพให้มีประสิทธิภาพ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนในการนำผลจากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้องค์ประกอบทุนทางอาชีพของบุคคล ตามการศึกษาของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. (2559, 14 มิถุนายน) เพื่อให้สามารถนำทุนทางอาชีพไปใช้ในการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อและประสบผลสำเร็จในการเลือกอาชีพและประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาทุนทางอาชีพ ผู้วิจัยใช้การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นตัวแปรจัดการกระทำ ที่ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน ตามแนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model (Andersen & Vandehey, 2011) และมีทุนทางอาชีพเป็นตัวแปรตามที่ประกอบไปด้วย ความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ตามแนวความคิดของ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา โดยผู้วิจัยมีแบบแผนการทดลองแบบสองกลุ่มวัดก่อน - หลังการทดลอง (Randomized pretest-posttest control group design) ดังแสดงในภาพประกอบ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ
3. เพื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มและนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,340 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่นำมาเพื่อที่จะศึกษาทุนทางอาชีพ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ตามโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา

เขตกรุงเทพตะวันออก ได้แก่ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2, โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย, โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ และโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของประชากร จำนวน 333 คน ตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน ประสพ พสุนนท์, (2557) ได้รับแบบวัดทุนทางอาชีพคืนทั้งสิ้น 269 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.78

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีคะแนนทุนทางอาชีพไม่สอดคล้องกัน และมีคะแนน T-Score ตั้งแต่ T34 และต่ำกว่า จากกลุ่มตัวอย่างข้อที่ 1 ซึ่งได้มาโดยพิจารณาจากนักเรียนที่มีการแปลผลของแบบทดสอบจำนวน 3 ชุด ชุดที่ 1. แบบวัดด้านความสนใจในอาชีพ ชุดที่ 2. แบบวัดทักษะด้านอาชีพ ชุดที่ 3. แบบวัดด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ซึ่งครอบคลุมทั้งหมด 10 อาชีพ แล้วจึงนำมาสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling method) โดยการจับสลากโรงเรียนได้โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒ เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และมีนักเรียนที่มีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมการเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model จำนวน 16 คน เพื่อทำการสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำนวนกลุ่มละ 8 คน โดยมีเกณฑ์ในการ

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของจาร์คอบที่ว่าขนาดของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษาที่ได้ผลควรมีจำนวนสมาชิก 5-8 คน พัทธราภรณ์ ศรีสวัสดิ์, (2561) โดยกลุ่มทดลองจะได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มใด ๆ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพ

ตัวแปรจัดกระทำ คือ การให้คำปรึกษากลุ่ม

ด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model

ตัวแปรตาม คือ ทุนทางอาชีพ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการเก็บแบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียนผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ส่งหนังสือขออนุญาตไปยังหน่วยงาน

1.2 นำแบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียนก่อนทดลอง จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 80.78 โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นนำแบบวัดที่ได้กรอกข้อมูลและตอบครบมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

1.3 นำแบบวัดที่กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วมาวิเคราะห์ เพื่อดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการวิจัยต่อไป

2. ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งเอกสารเพื่อขออนุญาตไปยังหน่วยงาน

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกแบบสุ่มอย่างง่ายจากคะแนนแบบวัด 3 ฉบับที่ไม่สอดคล้องกันและมีความสมัครใจ จำนวน 16 คน ซึ่งจะมีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 8 คน

2.3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง

2.4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการยุติการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนและให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองทำแบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียนอีกครั้ง เป็นการเก็บข้อมูลหลังทดลอง

2.5 วิเคราะห์ผลการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดทุนทางอาชีพ

แบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียน ผู้วิจัยได้ใช้ของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ ประสาร มาลากุล ณ อุทยานประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1. ความสนใจในอาชีพ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.69 และค่าความเชื่อมั่น ระหว่าง 0.76 – 0.94

ด้านที่ 2. ทักษะด้านอาชีพ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.49 – 0.75 และค่าความเชื่อมั่น ระหว่าง 0.79 – 0.94

ด้านที่ 3. บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.62 – 0.90 และค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.78 – 0.89

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษา การเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Mode ซึ่งมีค่า (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จำนวน 8 ครั้ง สรุปได้ดังนี้

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เรื่อง
1	22 ก.ค. 62	ปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ ทำความเข้าใจคำว่าทุนทางอาชีพ
2	24 ก.ค. 62	การเสริมสร้างความสนใจในอาชีพ
3	26 ก.ค. 62	การเสริมสร้างความสนใจในอาชีพ
4	30 ก.ค. 62	การเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพ
5	1 ส.ค. 62	การเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพ
6	5 ส.ค. 62	การเสริมสร้างบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ
7	7 ส.ค. 62	การเสริมสร้างบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ
8	9 ส.ค. 62	ยุติการให้คำปรึกษากลุ่มและปัจเจกนิเทศ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้สถิติดังนี้

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของแบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียน ดังนี้

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. วิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียน ดังนี้

2.1 หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) รายข้อ โดยใช้การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.39-0.77

2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทุนทางอาชีพ ทั้งฉบับโดยนำแบบวัดทุนทางอาชีพที่คัดเลือกมาหาสัมประสิทธิ์ของแอลฟาของครอนบาค (Coefficient Cronbach's Alpha)

3. วิเคราะห์คุณภาพของโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน โดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model โดยวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรวมถึงเทคนิคที่นำมาใช้ใน

การให้คำปรึกษากลุ่ม และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (Index of consistency: IOC)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีทุนทางอาชีพด้านความสนใจในอาชีพ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความสนใจในกลุ่มอาชีพด้านการให้บริการทางสุขภาพ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และด้านสังคมศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนทุนทางอาชีพด้านทักษะด้านอาชีพ 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ทักษะด้านการให้บริการทางการศึกษา ด้านบริหารจัดการ วิชาหลัก การขาย การขนส่ง และด้านจักรกล ตามลำดับ และทุนทางอาชีพด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์ ด้านการให้บริการทางการศึกษา และด้านการให้บริการทางกฎหมาย ตามลำดับ จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีทุนทางอาชีพด้านความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพไม่สอดคล้องกัน

2. นักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพทุกคนมีทุนทางอาชีพสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น

จากก่อนการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model โดยนักเรียนมีทุนทางอาชีพทั้ง 3 ด้าน มีความสอดคล้องกันมากขึ้น คือ มีอาชีพตรงกันทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model สามารถเสริมสร้างให้นักเรียนมีทุนทางอาชีพที่ดีขึ้น

3. นักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond มีทุนทางอาชีพแตกต่างจากนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ โดยนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model มีทุนทางอาชีพมีความสอดคล้องกันทั้ง 3 ด้าน ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model มีทุนทางอาชีพไม่สอดคล้องกัน แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพมีทุนทางอาชีพที่ดีขึ้นมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มทางอาชีพ

อภิปรายผล

จากการศึกษาการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษา ทุนทางอาชีพของนักเรียน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ความสนใจในอาชีพ ทักษะทางอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพของนักเรียน พบว่า ทุนอาชีพด้านความสนใจในอาชีพ ที่เป็น ความชอบ ความใส่ใจต่ออาชีพใดอาชีพหนึ่งอันจะทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะเลือกประกอบอาชีพนั้น ๆ พบว่านักเรียนมีความสนใจในอาชีพ ที่มีคะแนนเฉลี่ยรายด้าน 3ระดับแรก ได้แก่ ความสนใจในกลุ่มอาชีพด้านการให้บริการทางสุขภาพ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และด้านสังคมศาสตร์ ตามระดับ

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความสนใจจากการศึกษาและค่านิยมส่วนมากในสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนากิติ อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณี (2551) ที่พบว่า กลุ่มอาชีพที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจส่วนใหญ่คือกลุ่มอาชีพ ด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญประการหนึ่ง การที่นักเรียนต้องเลือกอาชีพของตน ก็เปรียบเสมือนการเลือกอาชีพในขนาดของตนเองในภายหน้า ก็มักจะขอคำแนะนำจากบุคคลต่าง ๆ เช่น เพื่อนสนิท ครู และผู้ปกครองของนักเรียน ทั้งนี้ผู้ปกครองมักให้การสนับสนุนเพราะเป็นอาชีพที่นับหน้าถือตาในสังคม ส่วนทุนอาชีพด้านที่ 2 คือ ด้านทักษะด้านอาชีพที่เป็นทั้งด้านความรู้ การเรียน และทักษะที่สามารถพัฒนาของนักเรียนเพื่อนำทักษะความสามารถนั้นไปประกอบอาชีพและเสริมสร้างความรู้เพื่อเลี้ยงชีพตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้จนประสบความสำเร็จ จากผลการศึกษาพบว่าทักษะด้านอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยรายด้าน 3 ระดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ด้านการให้บริการทางการศึกษา ด้านบริหารจัดการ วิสาหกิจ การขาย การขนส่ง และด้านจักรกล ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะนักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชานเมืองของกรุงเทพฯที่ติดต่อหลายจังหวัด รวมทั้งอาชีพส่วนใหญ่ของผู้ปกครองประกอบอาชีพ ครู ค้าขาย ครูสอนศาสนา ช่างซ่อมรถ โรงงานอุตสาหกรรม พนักงานไปรษณีย์ เป็นต้น ดังนั้นทักษะส่วนใหญ่จึงมาจากในชุมชนจากอาชีพของผู้ปกครองและวิถีชีวิตชุมชนที่อาศัยอยู่จึงทำให้นักเรียนเกิดทักษะในด้านดังกล่าว นำไปสู่การฝึกฝนให้เกิดทักษะเพื่อนำทักษะความสามารถนั้นไปประกอบอาชีพและเสริมสร้างความรู้เพื่อเลี้ยงชีพตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้จนประสบความสำเร็จ และด้านสุดท้ายคือทุนทางอาชีพด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ซึ่งเกิดจากบุคลิกภาพส่วนตัวของนักเรียนที่มีอยู่แล้วตั้งแต่กำเนิด หรือสามารถฝึกฝนพัฒนาทั้งจากโรงเรียน และการเลี้ยงดู เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้อง สามารถเข้ากับบุคคลอื่น สังคม หรือการ

ทำงาน และตามประเภทของอาชีพต่าง ๆ พบว่า บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยรายด้าน 3 ระดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์ ด้านการให้บริการทางการศึกษา และด้านการให้บริการทางกฎหมาย จากผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงานประเภทศิลปะ เช่น นักแต่งเพลง ศิลปิน นักดนตรี นักประพันธ์ ปฏิมากร เป็นต้น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ & ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2559) ซึ่งตรงกับสถานการณ์ในสังคมปัจจุบันที่เด็กและวัยรุ่นให้ความสำคัญชมชอบกับศิลปิน ดาราทั้งในและต่างประเทศ ผ่านสื่อที่หลากหลาย จึงทำให้บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพทางด้านนี้มากที่สุด นอกจากนี้จากผลการศึกษาจะพบว่าทุนทางอาชีพของนักเรียนมีความสอดคล้องกัน 2 ด้าน คือ ทักษะด้านอาชีพและด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ในกลุ่มอาชีพการให้บริการทางการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะด้านการให้บริการศึกษา คือ ทักษะการให้คำแนะนำผู้ที่มีปัญหา ด้านการเรียน และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่เด็ก ๆ ได้ ส่วนบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับอาชีพ ด้านการให้บริการการศึกษาคือ มีความจริงใจและมีไมตรีสัมพันธ์ แต่นักเรียนมีความสนใจด้านอาชีพในกลุ่มนี้น้อย จึงทำให้ความสนใจด้านอาชีพยังไม่สอดคล้องกับทักษะด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ดังนั้นการส่งเสริมให้นักเรียนมีทั้งความสนใจด้านอาชีพ ทักษะทางอาชีพ และบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับอาชีพมีความสอดคล้องกันก็จะช่วยพัฒนาทุนทางอาชีพของนักเรียนให้ดีขึ้น ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนในสาขาที่ตรงกับความสนใจและความถนัดของนักเรียนได้ ดังคำกล่าวของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2559) ที่กล่าวว่า ทุนทางอาชีพของบุคคลนั้น จะช่วยให้นักบุคคลได้ทราบว่า เขาคือใคร เขาสามารถทำอะไรได้ และสิ่งที่เขาต้องการประสบความสำเร็จคืออะไร

2. การศึกษาผลการเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ ทุกคนมีทุนทางอาชีพแตกต่างจากก่อนการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ โดยนักเรียนมีทุนทางอาชีพทั้ง 3 ด้าน มีความสอดคล้องกันมากขึ้น คือ มีอาชีพสอดคล้องกันทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model สามารถเสริมสร้างให้นักเรียนมีทุนทางอาชีพที่ดีขึ้น แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพมีทุนทางอาชีพดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำกระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ The career diamond model และมีทุนทางอาชีพเป็นตัวแปรตามที่ประกอบไปด้วย ความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ตามแนวความคิดของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2559) โดยมีรายละเอียดของกระบวนการแต่ละขั้นตอนดังนี้

ในการพบกันครั้งแรกระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยได้การปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ (Building Rapport) จากนั้นดำเนินการกลุ่มโดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The career diamond model 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ขั้นการสำรวจ ให้ผู้รับคำปรึกษาได้ค้นหาตนเอง รู้จักและเข้าใจตนเองโดยใช้กิจกรรมการสำรวจตนเองและการสำรวจโลกของอาชีพ 2. ขั้นบูรณาการทางความคิด ผู้วิจัยรวบรวมปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาที่จะศึกษาต่อเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้รู้จักและเข้าใจตนเอง 3. ขั้นการตัดสินใจได้ และผู้วิจัยยังได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ความสนใจใน ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความสนใจในอาชีพ อย่างเป็นอิสระ 2) ทักษะด้านอาชีพ ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความทักษะด้านอะไรอย่างเป็นอิสระ 3) บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพอะไร อย่างเป็นอิสระ หลังจากนั้น ผู้วิจัยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้ไปสู่อาชีพที่นักเรียนต้องการได้ และยุติการให้คำปรึกษา และสะท้อนความรู้สึกหลังจากที่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม

จากข้อสังเกตของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนมีความเอาใจใส่มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม ทั้งนี้เป็นเพราะในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพผู้วิจัยได้นำเทคนิคต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มก็เป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง สามารถตัดสินใจ และเลือกอาชีพที่ตนเองมีความสนใจ มีทักษะ และมีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับความต้องการและธรรมชาติของวัยรุ่น เพราะพลังของกลุ่มสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึกกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อวัยรุ่น นักเรียนจะยอมรับความคิดจากเพื่อนเดียวกันมากกว่าผู้ใหญ่ และมักจะนำความคิด แนวคิดไปปฏิบัติสอดคล้องกับ

พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2561) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการระหว่างบุคคลที่มุ่งเน้นทั้งความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมด้วยการตระหนักรู้ เพื่อแก้ปัญหาที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดประเด็นปัญหาละเป้าหมายของตนเอง เมื่อสมาชิกต้องเผชิญกับสภาวะวิกฤต ความขัดแย้งหรือพฤติกรรมพ่ายแพ้ตนเอง ด้วยการค้นหาศักยภาพในตัวสมาชิกกลุ่ม เพื่อก่อให้เกิดความงอกงามในชีวิต

ดังนั้นการให้คำปรึกษากลุ่มสามารถเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนให้สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก การให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยได้พิจารณาทฤษฎีและเทคนิคที่หลากหลายตามความเหมาะสมของการพัฒนาการทุนทางอาชีพในแต่ละด้าน ดังนี้ Thompsom. (2003: 68) กล่าวว่าไว้ว่า ไม่มีทฤษฎีการให้คำปรึกษาใดเพียงทฤษฎีเดียว และเทคนิคที่หลากหลายจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการดำเนินการกลุ่มหรือการให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลที่ได้จากการให้คำปรึกษากลุ่มพบว่า นักเรียนให้ความสนใจที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกัน และช่วยกันหาแนวทางในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพให้กับตนเองและเพื่อนได้เป็นอย่างดี และนักเรียนก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. ผลเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The career diamond model และนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The career diamond model นักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม มีทุนทางอาชีพ ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ มีความสอดคล้องกันมากขึ้น ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม มีทุนทางอาชีพทั้ง 3 ด้านไม่สอดคล้องกัน จากผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่ช่วยเสริมสร้างทุนทางอาชีพในแต่ละด้านทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ

และด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ให้สอดคล้องกันมากยิ่งขึ้นทั้งนี้เพราะนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม มีโอกาสได้พูดคุยกัน มีปฏิสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือกัน มีปัญหาคล้าย ๆ กัน ช่วยกันคิดช่วยกันแก้ปัญหา ทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงทุนทางอาชีพที่ดีขึ้น และยังสามารช่วยพัฒนาทุนทางอาชีพของตนเองได้ชัดเจนและมีเป้าหมายทางอาชีพชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพราะนักเรียนรู้สึกกระจ่างกับปัญหาและนำไปสู่การพัฒนาด้านการวางแผนการเรียนและการวางแผนอาชีพในอนาคตได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับคำกล่าวของ Dinkmeyer and Muro. (1971) cited Trotzer. (1999 : 32) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มมีข้อดีที่สมาชิกในกลุ่มได้มีโอกาสได้เห็นคนบางคนได้พูดคุยเกี่ยวกับปัญหาที่คล้ายกับปัญหาของตนเอง สมาชิกก็จะได้รับประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์จากกลุ่ม ช่วยในการจัดการกับปัญหาของตนเอง และ Corey. (2004 : 6) ที่กล่าวว่า กลุ่มจะช่วยให้สมาชิกเกิดความเข้าใจและช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกเกิดความเต็มใจในการสำรวจปัญหาของตนเอง พวกเขา รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และนำไปสู่การเริ่มต้นใส่ใจและบรรยากาศที่ท้าทายเพื่อสนับสนุนให้สมาชิกทดลองเลือกพฤติกรรม ทดลองพฤติกรรมในกลุ่ม ได้กำลังใจ และได้รับข้อเสนอแนะว่าจะนำไปประยุกต์ใช้อย่างไรในโลกภายนอก จะเห็นได้ว่าการให้คำปรึกษากลุ่มจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการช่วยเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนได้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพนุลย์ บุญล้อม (2555) ได้ศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพทางอาชีพ ด้วยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม มีการพัฒนาคุณภาพทางอาชีพ ด้านเจตคติในการเลือกอาชีพและด้านความสามารถในการเลือกอาชีพสูงกว่าก่อนการปรึกษา จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มสามารถช่วยเสริมสร้างทุนอาชีพให้สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการใน

การช่วยเหลือที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มทุกคน สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันจนทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทางที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การที่จะนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มอาชีพไปใช้ปฏิบัติได้ผล ผู้ให้คำปรึกษาควรศึกษาวิธีการให้คำปรึกษากลุ่ม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาให้เข้าใจถึงขั้นตอน หลักการ เป้าหมาย เทคนิควิธีการดำเนินการที่ต้องชัดเจน และควรมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ต้องการจะช่วยเหลือหรือพัฒนาให้กับผู้รับคำปรึกษา เพื่อเวลานำไปใช้จะไปบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
2. สถานศึกษาที่ให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มควรมีความเป็นสัดส่วนปราศจากสิ่งรบกวน และสร้างบรรยากาศที่ดีเพื่อสร้างบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้แก่นักเรียน และเพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นความรู้สึก และพฤติกรรมได้อย่างอิสระ
3. การติดตามผลการเปลี่ยนแปลงของผู้รับคำปรึกษาจากการได้รับการให้คำปรึกษาต่อไปในอนาคต จะเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิดของตนเองหรือไม่

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาและเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพในกลุ่มอื่น ตัวอย่างเช่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนอาชีวศึกษา นิสิตนักศึกษา หรือกลุ่มประชากรตามองค์กรต่าง ๆ
2. ควรเปรียบเทียบการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ โดยเปรียบเทียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และอาจต้องปรับรายละเอียดโปรแกรมให้สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มที่ค้นพบ

3. ควรศึกษาวิธีเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการ
ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรูปแบบการพัฒนาการ
อื่น ๆ เช่น กิจกรรมกลุ่ม การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงแรงงาน. (2561). ข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. Retrieved from
www.mol.go.th/en/node/70824
- ทัศนาศ ทอภักดี อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณณ์. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับ
บุคลิกภาพของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2552). เทคนิคการวางแผนอาชีพและบริการสนเทศ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประสพ พสุนนท์. (2557). การกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวทาง Krejcie and Morgan (1970) ในการวิจัยเชิงปริมาณ
วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์, 114(1), 72-74.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, & ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. (2559, 14 มิถุนายน). การสร้างแบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล.
วารสารเกษมบัณฑิต, 17(1), 138-149.
- พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2561). การให้คำปรึกษากลุ่ม *Group Counseling*. กรุงเทพฯ: แดเน็กอินเตอร์คอร์เปอร์เรชั่น.
- ไพบุลย์ บุญล้อม. (2555). การพัฒนาภูมิภาวะทางอาชีพ ด้วยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มสำหรับนิสิต
มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม, 8(1), 47-60.
- Andersen, P., & Vandehey, M. (2011). *Career counseling and development in a global economy: Cengage Learning*. San Francisco
- Corey, G. (2004). *Theory and Practice of Group Counseling*. 6th ed. Thompson Brooks/Cole.
- Thompson, Resemary A. (2003). *Counseling Techniques: Improving Relationship with Others, Ourselves, Our Families and Our Environment*. 2nd ed. New York: n.p.
- Trotzer, Jame P. (1999). *The Counseling and The Group: Integrating Theory, Training and Practice*. 3rd ed. Philadelphia: Taylor & Francis.